

॥ १४ ॥ इति स्त्रीपर्वणि नैलकंठीये भारतभावदीपे एकविंशतितमोऽध्यायः ॥ २१ ॥ ॥ ७७ ॥ आर्वत्यमिति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ वार्धक्षत्रिजयद्रथः ॥ ७ ॥ ८ ॥

सावर्तमानापतिपृथिव्यामुत्थाय दीनापुनरेव चैषा ॥ कर्णस्य वक्रं परिजिघ्रमाणारोह्य ते पुत्रवधाभितप्ता ॥ १४ ॥ इति श्रीमहाभारते स्त्रीपर्वणि स्त्रीविलापपर्वणिकर्णदर्शनो नामैकविंशतितमोऽध्यायः ॥ २१ ॥ गांधार्युवाच आर्वत्यं भीमसेनेन भक्षयंति निपातितं ॥ गृध्रगोमायवः शूरबहुबन्धुमबन्धुवत् ॥ १ ॥ तं पश्य कद्रुनं कृत्वा शूराणां मधुसूदन ॥ शयानं वीरशयने रुधिरण समुक्षितं ॥ २ ॥ तं स्तृगालाश्च कंककाश्च क्रव्यादाश्च पृथग्विधाः ॥ तेन तेन विकर्षति पश्य कालस्य पर्ययं ॥ ३ ॥ शयानं वीरशयने शूरमाक्रंदकारिणं ॥ आर्वत्यमभितो नार्यो रुद्रत्यः पर्युपासते ॥ ४ ॥ प्रातिपेयं महेष्वामसंहतं भलेन बालिहकं ॥ प्रभुसमिव शादूलं पश्य रुष्णमनस्विनं ॥ ५ ॥ अतीव मुखवर्णोऽस्य निहतस्यापिशोभते ॥ सोमस्येवाभिपूर्णस्य पौर्णमास्यां समुद्यतः ॥ ६ ॥ पुत्रशोकाभितप्तेन प्रतिज्ञां चाभिरक्षता ॥ पाकशासननासंख्येवार्धक्षत्रिनिपातितः ॥ ७ ॥ एकादशचर्मभित्वा रक्ष्यमाणं महात्मना ॥ सत्यं चिकीर्षता पश्य हतमेनं जयद्रथं ॥ ८ ॥ सिंधुसौवीरभर्तारं दर्पपूर्णमनस्विनं ॥ भक्षयंति शिवागृध्राजनार्दन जयद्रथं ॥ ९ ॥ संरक्ष्यमाणं भार्याभिरनुरक्ताभिरच्युता ॥ भीषयंत्यो विकर्षति गहनं निघ्नमंतिकत् ॥ १० ॥ तमेताः पर्युपासंते रक्ष्यमाणं महाभुजं ॥ सिंधुसौवीरभर्तारं कां वीजय नस्त्रियः ॥ ११ ॥ यदा रुष्णामुपादाय प्राद्रवल्के कयैः सह ॥ तदैव वध्यः पांडूनां जनार्दन जयद्रथः ॥ १२ ॥ दुःशलां मानयद्विस्तुय दामुक्तो जयद्रथः ॥ कथमद्य न तां रुष्णमानयंति स्म ते पुनः ॥ १३ ॥ सैषाममसुता बाला विलपंती च दुःखिता ॥ आत्मना हंति चालमानमाक्रोशंती च पांडवान् ॥ १४ ॥ किं नु दुःखतरं रुष्णपरं मम भविष्यति ॥ यत्सुता विधवा बालास्तु पाश्च निहते श्वराः ॥ १५ ॥ हाहाधिगुःशलां पश्य वीतशोकभयामिव ॥ शिरोभर्तुरनासाधया वमाना मितस्ततः ॥ १६ ॥ वारयामास यः सर्वान् पांडवान् पुत्रगृद्धिनः ॥ सहत्वा विपुलाः सेनाः स्वयं नृत्युवशंगतः ॥ १७ ॥ तं मत्तमिव मातंगं वीरं परमदुर्जयं ॥ परिवार्य रुद्रं त्येताः स्त्रियश्चंद्रोपमाननाः ॥ १८ ॥ इति श्रीमहाभारते स्त्रीपर्वणि स्त्रीविलापपर्वणि विंशोऽध्यायः ॥ २२ ॥ गांधार्युवाच एष शल्यो हतः शैते साक्षान्भकुलमातुलः ॥ धर्मज्ञेन हतस्तात धर्मराजेन संयुगे ॥ १ ॥ यस्त्वया स्पर्धते नित्यं सर्वत्र पुरुषर्षभ ॥ स एष निहतः शैते मद्राजो महाबलः ॥ २ ॥ येन संगृह्यता तात तथ माधिरथे र्युधि ॥ जयार्थं पांडुपुत्राणां यदा ते जो वधः कृतः ॥ ३ ॥

॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ इति स्त्रीपर्वणि नैलकंठीये भारतभावदीपे द्वाविंशोऽध्यायः ॥ २२ ॥ ॥ ७८ ॥ एष इति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥